

Министерство образования и науки республики Бурятия
ГБОУ «Сорокская сойотская школа-интернат среднего общего образования»

<p>«Согласовано» Руководитель МО учителей нач. классов Шорноева С.А. / <u>СШО</u> / Протокол № <u>1</u> от «<u>22</u>» <u>августа</u> 2023 г.</p>	<p>«Согласовано» Заместитель директора по УМР ГБОУ «СШО» Бадеева Т.Г. / <u>ТГ</u> / «<u>22</u>» <u>августа</u> 2023 г.</p>	<p>«Утверждаю» Директор ГБОУ «СШО» Ниндакова З.У. / <u>ЗУ</u> / Приказ № <u>68</u> от <u>22 августа</u> 2023 г.</p>
---	--	---

Рабочая программа

по Бурятской литературе
предмет, класс
Пронтева С.Б. учитель нач. кл.
ФИО должность

Рассмотрено на заседании
Педагогического совета
Протокол № 1
от 22 августа 2023 г.

у. Сорок
2023-2024 уч. год

Тайлбари бэшэг

2 -4 классай түрэлхи хэлэ үзэхэ тобшо тайлбари иимэ журамшуулхан баримта бэшэгүүд дээрэ үндэхэлнэ:

1.Закон Российской Федерации» Об образовании" ФЗ РФ № 273 от 29.12.2012 г.;

2.Закон Республики Бурятия "Об образовании" № 240-V от 13.12.2013 г;

3. Учебный план государственного бюджетного общеобразовательного учреждения «Сорокская сойотская школа-интернат среднего общего образования», утвержденного приказом директора школы от 28.08.2023 года № 68

4. Приказ № 766 от 23 декабря 2020 г. «О внесении изменений в федеральный перечень учебников, допущенных к использованию при реализации имеющих государственную аккредитацию образовательных программ начального общего, основного общего, среднего общего образования организациями, осуществляющими образовательную деятельность, утверждённый приказом Министерства просвещения Российской Федерации от 20 мая 2020 г. № 254»
5. Положения «О рабочей программе педагога» государственного бюджетного общеобразовательного учреждения «Сорокская сойотская школа-интернат среднего общего образования», утверждённого приказом директора от 28.08.2023 г. № 68
6. Содномов С.Ц, Эрдынеева Ж.Ц.: Литературна уншалга. 3-дахи класс. - Улаан – Үдэ, «Бэлиг» хэблэл, 2019 он; Буряад Республикын Нуралсалай болон эрдэм ухаанай министерство баталхан;

ФУП-ай ёһоор буряад хэлэн ба түрэлхи хэлэн хоёрто бүхыдөө 5 час үгтэнэ, тиимэһээ түрэлхи хэлэндэ 2 час үгтэнэ.

Үхибүүнэй өөрын хүгжэлтын дүнгүүд (личностные результаты):

- өөрынгөө сэдхэлэй байдал түрэл хэлэн дээрээ хэлэхэ;
- оршон тойронхи байгаалиин, тиихэдэ хажуудахи хүнүүдэйнгээ байдал ойлгохо, тэдээндэ өөрынгөө хандаса, хүнүүдые дэмжэһэнээ, тэдээндэ туһалһанаа түрэл хэлэн дээрээ харуула;
- өөрынгөө хэлэ уран, баян, тодо, сэбэр болонхоёо оролдохо;
- тоонтодоо, түрэл орондоо дуратай байһанаа, өөрынгөө хандаса харуула;
- уншаха, харилсаха дуратай байха;
- бэшэхэ шадабаритай байха, буулгажа бэшэхэ, шагнажа ябаад бэшэхэ, өөрөө зохёон бэшэхэ;
- өөрынгөө сэдхэлэй байдал тухай, тиихэдэ үзэһэн юумэнүүд тухайгаа бэшэжэ (эссе жанрын түхэлөөр) харуула;
- түрэл хэлээ шудалха эрмэлзэлтэй байха;
- өөрынгөө хэһэн ажал сэгнэжэ шадаха.

Бээ гуримшуулаад ябах шадабари (регулятивные УУД)

- өөрөө хэшээлэй темэ хэлэхэ, зорилгыень табиха;
- багшатаяа сугтаа нуралсалай проблемнэ асуудал яжаа шиидхэхэ тухайгаа хөөрэлдэн, тусхай түсэб табиха;
- өөрынгөө хэжэ байһан үйлэнүүдые түсэбэй, алгоритмын үйлэнүүдтэй тааруула, зэргэсүүлхэ, тиин өөрынгөө ажаябуулга шалгаха, сэгнэхэ, зүб болгохо.
- өөрынгөө ондоо хүнүүдэй, классайнгаа ажал тусхай критеринүүдээр шалгаха, хэр зэргэ шадабаритай болобобиб гэжэ элирүүлжэ нураха, критеринүүдые зохёохо.

Оршон тойроние шудалха шадабари (познательные УУД)

- текстээр дамжуулагдаһан мэдээсэлнүүдэй янза (виды информации) ойлгохо: юун тухай хэлэгдэнэб, удхань ямар бэ, идеянь ямар бэ?
- олон ондоо янзын уншалга хэрэглэхэ;
- ондо ондоо түхэлтэй ытекстнүүд (текст, схемэ, таблица, зураг) сооһоо өөртөө мэдээсэл олохо;

- үгөөр хэлэгдэхэн ойлгосо схемэ, таблица, модель болохо, тиин һөөргэнь модель соо харуулаатай ойлгосо үгөөр хэлэхэ;
- анализ, синтез хэхэ;
- шалтагаан хойшолон хоёрой хоорондохи холбоо харуулха, тодоруулан зохёон тогтоохо;
- бодомжолхо.

Харилсалха шадабари (коммуникативные УУД)

- хэлэлгын зорилгоһоо дулдыдуулан өөрынгөө һанал бодол аман ба бэшэгэй хэлэн дээрэ харуулха; - хэлэхэ, харилсаха зорилгоһоо үндэһэлэн, хэрэгтэй сагта монолог гү, али диалог хэрэглэжэ шадаха;
  - өөрынгөө һанал бодол, һанамжа хэлэжэ, баталжа шадаха;
  - хүнүүдэй хэлэһые шагнаха, ойлгохо, тиин өөрынгөө һанал бодол хубилгахаяа бэлэн байха;
  - ажаябуулга эмхидхэхэдээ, хөөрэлдэжэ, хоорондоо хэлсэжэ, нэгэ һанал бодолго ерэхэ;
  - асуудалнуудые табиha. Түрэлхи хэлээр шадабари:
  - бага һананай һурагшадай литературна хүгжэлтэ дээшэлүүлхэ байдал тогтоолгын ажал үргэлжэлүүлхэ;
  - уран зохёолнуудые дүүрэн хадуун абаха, эмоциональнаар хандаха шадабари хүгжөөлгыг үргэлжэлүүлхэ;
  - уран зохёол сэдхэлээрээ мэдэрхэ, ойлгохо, зохёолой байгуулһан уран аргуудые таниха, тухайлан бодомжолго зохёохы дадалнуудые хүгжөөлгэ үргэлжэлүүлхэ;
  - хүүгэдэй поэтичeskэ дуулан шагналга, уран һайханда нарин хандалга, зохёолой хэлэн.
- Удха дээрэнь хүдэлжэ, хүмүүнэй үнэ сэнтэй хараа бүрилдүүлгэ хүгжөөлгэ үргэдхэхэ;
- уран зохёолдо эдир уншалгын хандаса харуулжа һургаха тухай;
  - уран уншалгын дадал нарижуулха; - хэмжээгээрээ ехэ багашье, удхаараа хүнгэн хүндэшье зохёолнуудые гүнзэгыгөөр ойлгохо дадал нарижуулха;
  - сэдэбээрээ, жанраараа элдэб зохёолнуудые уншажа һурагшад мэдэхэ юумэ үргэдхэжэ, тэдэнэй оюун-эстетическэ, познавательна дүршэл үргэн болголгын нарижуулха;
  - бага һананай һурагшадта зорюулагдаһан эрхим уран зохёолнуудтай болон наупознавательна литературай танилсуулга үргэлжэлүүлхэ;
  - һурагшадай уншаха һонирхол, эрмэлзэл дээрэнь үндэһэлжэ, уншалгын шанар программын эрилтын ёһоор нарижуулха.

ЬУРАЛСАЛАЙ КУРСЫН ТЕМЭНҮҮДЭЙ УДХА

№ п/п	Разделнүүд	Саг	Содержани
I	Амар мэндэ, һургуули!	1ч	Сентябриин нэгэнэй һайндэр» С.Содномов. «Мэндэ амар, һургуулим!» Б.Гармаев
II	Амар сайн, Буряад хэлэн!	1ч	«Хэлэмни аман соогоо» Д.Ошоров
III	Хэшэгээр баян намар	5ч	«Намарай эхин» Б.Санжин.«Галуудай бусалган» Ц-Д.Хамаев.«Хүбүүхэн ба зүгы»

			А.Тороев «Хартаабха». Д.Жалсараев.
IV	Түрэхэн минии тоонто	6ч	«Тоонто нютагнай найхан!», «Бурядаим нютагууд» Э.Дугаров.«Буряад орон» Ц-Ж.Жимбиев.«Аглагхан уужам Ага нютаг». «Агамни» Ц.Цыдыпова «Ая гангата Усть-Орда нютаг», «Усть-Орда» М.Хамгушкеева. «Байгал»
V	Хүн болохо багаһаа	9ч	«Хэн найн, хэн мууб?» Ц-Д.Дондокова.«Аша хүбүүн» М.Осодоев «Хоёр нүхэдэй хүсэл» Д.Жалсараев.«Улаан тобшо» Д.Ошоров «Мартамхай Мархай». А. Мангатханов. «Һалан һамажаб, һамбааша ямаан» Г.Чимитов. «Дохолон хүн» Д.Ошоров. «Та» Ж.Балданжабон.
VI	Үбгэн буурал үбэлнэй	4ч	«Үбэлэй ааша». К.Ушинский.«Саһан хүгжэм» Ц-Д.Дондокова.«Түрүүшын саһан». Ц-Д.Дондогой.«Һонирхолтой асуудал». Г. Бадмаева «Ёлкын дуун» Ц-Ж.Жимбиев.«Боосоогоо алдаһан Булад» Д.Ошоров
VII	Буряад арадай аман зохёол	9ч	Арадай аман зохоолнууд.Ёохорой дуунууд.Онтохон «Шоные мэхэлһэн шандаган».Онтохон «Хулгана тэмээн хоёр».Онтохон «Мэхэтэй эрэ таһаа» Онтохон «Аргатай түлээшэн».Онтохон «Үгытэй үншэн басаган» Онтохон «Будамшуу».
VIII	Сагаалган-буряад арадай заншалта һайндэр	5ч	Сагаан һараар! М. Чойбонов.Арбан хоёр жэл. Г. Дашабылов.Сагаалган. Ц.Цырендоржиев.Сагаалганай бэлэг. Г. Бадмаева.
IX	Айлшан хабар	4ч	Хабар ерэбэ. Ц.Цыдыпова. Шүлэгүүд. Бэлэг. Г.Бадмаева. Найруулга «Минии эжы»
X	Үхибүүдэй дуратай уран зохёолшод	10ч	«Манай нютаг» Х.Н.Намсараев.«Хонин мөөрэдэг гү, али маарадаг гү?» Ц-Б.Б. Бадмаев.«Муура багша» Б. Д. Абидуев .«Минии гүлгэн» Э. Ч. Дугаров «Би космонавт болохоб» Г.Г. Чимитов.«Батын үбгэн баабай» Ц.Н. Номтоев
XI	Арадай баялиг – табан эрдэни	7ч	«Табан хушуу мал» Г.Чимитов.«Тугал» Ж.Лодой.«Унаган», «Хурьган» «Эшэгэн», «Ботогон».Табан нүхэд. Г.Чимитов.Шагай наадан тухай
XII	Литературна онтохонууд	5ч	«Тэхэ бабанын түүхэ» Б.Абидуев.«Уран дархан» Ф. Цыренжапов
XIII	Дабталга	2ч	Интегрированнэ шалгалтын хэшээл
	Хамта дээрээ:	68 ч.	

Һуралсалай түсэб

№ п/п	Темэнууд	Сагай хубаари	Шалгалтын ажал	Болзор	
				Түсэбэй ёһоор	Фактическа
	Амар мэндэ, һургуули!	1ч			
1	1.1 «Сентябриин нэгэнэй һайндэр» С.Содномов «Мэндэ амар, һургуулим!» Б.Гармаев	1ч	Уран гоёор уншалга		

	2	Амар сайн, Буряад хэлэн!	1ч			
2	2.1	«Хэлэмни аман соогоо» Д.Ошоров	1ч			
	3	Хэшэгээр баян намар	5ч			
3	3.1	«Намарай эхин» Б.Санжин	1ч			
4	3.2	«Галуудай бусалган» Ц-Д.Хамаев	1ч			
5	3.3	«Хүбүүхэн ба зүгы» А.Тороев	1ч			
6	3.4	«Хартаабха» Д.Жалсараев	1ч	Сээжэлдэлгэ		
7	3.5	Онсодхолой хэшээл	1ч	Шалгалтын уншалга		
	4	Түрэхэн минии тоонто	6ч			
8	4.1	«Тоонто нютагнай найхан!, «Буряадайм нютагууд» Э.Дугаров	1ч			
9	4.2	«Буряад орон» Ц-Ж.Жимбиев	1ч			
10	4.3	«Аглагхан уужам Ага нютаг», «Агамни» Ц.Цыдыпова	1ч			
11	4.4	«Ая гангата Усть-Орда нютаг», «Усть-Орда» М.Хамгушкеева	1ч			
12	4.5	«Байгал»	1ч			
13	4.6	Онсодхолой хэшээл	1ч	Тестовэ даабаринууд		
	5	Хүн болохо багаһаа	9ч			
14	5.1	«Хэн найн, хэн мууб?» Ц-Д.Дондокова	1ч	Уран гоёор уншалга		
15	5.2	«Аша хүбүүн» М.Осодоев	1ч	Асуудалнуудта харюусалга		
16	5.3	«Хоёр нүхэдэй хүсэл» Д.Жалсараев	1ч			
17	5.4	«Улаан тобшо» Д.Ошоров	1ч			
18	5.5	«Мартамхай Мархай». А. Мангатханов	1ч			
19	5.6	«Һалан һамажаб, һамбааша ямаан» Г.Чимитов	1ч			
20	5.7	«Дохолон хүн» Д.Ошоров	1ч			
21	5.8	«Та» Ж.Балданжабон	1ч			
22	5.9	Онсодхолой хэшээл	1ч	Тестовэ даабаринууд		
	6	Үбгэн буурал үбэлнэй	4ч			
23	6.1	«Үбэлэй ааша». К.Ушинский «Саһан хүгжэм» Ц-Д.Дондокова	1ч	Асуудалнуудта харюусалга		
24	6.2	«Түрүүшын саһан». Ц-Д.Дондогой	1ч			
25	6.3	«Һонирхолтой асуудал». Г. Бадмаева	1ч			
26	6.4	«Ёлкын дуун» Ц-Ж.Жимбиев	1ч			

		«Боосоогоо алдахан Булад» Д.Ошоров			
	7	Буряд арадай аман зохёол	9ч		
27	7.1	Арадай аман зохоолнууд	1ч	Проект	
28	7.2	Ёохорой дуунууд	1ч		
29	7.3	Онтохон «Шоные мэхэлһэн шандаган»	1ч		
30	7.4	Онтохон «Хулгана тэмээн хоёр»	1ч		
31	7.5	Онтохон «Мэхэтэй эрэ тахья»	1ч		
32	7.6	Онтохон «Аргатай түлээшэн»	1ч	Шалгалтын уншалга	
33	7.7	Онтохон «Үгытэй үншэн басаган»	1ч		
34	7.8	Онтохон «Будамшуу»	1ч		
35	7.9	Онсодхолой хэшээл	1ч	Тестовэ даабаринууд	
	8	Сагаалган -буряд арадай заншалта хайндэр	5ч		
36	8.1	Сагаан нараар! М. Чойбонов	1ч		
37	8.2	Арбан хоёр жэл. Г. Дашабылов	1ч		
38	8.3	Сагаалган. Ц.Цырендоржиев	1ч	Асуудалнуудта харюусалга	
39	8.4	Сагаалганай бэлэг. Г. Бадмаева	1ч		
40	8.5	Онсодхолой хэшээл		Тестовэ даабаринууд	
	9	Айлшан хабар	4ч		
41	9.1	Хабар ерэбэ. Ц.Цыдыпова	1ч		
42	9.2	Шүлэгүүд.	1ч	Сээжэлдэлгэ	
43	9.3	Бэлэг. Г.Бадмаева	1ч		
44	9.4	Найруулга «Минии эжы»	1ч	Найруулга	
	10	Үхибүүдэй дуратай уран зохёолшод	10ч		
45	10.1	«Манай нютаг» Х.Н.Намсараев	1ч		
46	10.2	«Хонин мөөрэдэг гү, али маарадаг гү?» Ц-Б.Б. Бадмаев	1ч		
47	10.3	«Муура багша» Б. Д. Абидуев	1ч		
48	10.4	Асуудал ба даабаринууд.	1ч	Шалгалтын уншалга	
49	10.5	«Минии гүлгэн» Э. Ч. Дугаров	1ч		
50	10.6	Асуудал ба даабаринууд.	1ч		
51	10.7	«Би космонавт болохоб» Г.Г. Чимитов	1ч		
52	10.8	Асуудал ба даабаринууд.	1ч		
53	10.9	«Батын үбгэн баабай» Ц.Н. Номтоев	1ч		
54	10.10	Асуудал ба даабаринууд.	1ч		

	11	Арадай баялиг – табан эрдэни	5ч			
55	11.1	«Табан хушуу мал» Г.Чимитов	1ч	Сээжэлдэлгэ		
56	11.2	«Табан хушуун малай түлнүүд» Ж.Лодой	1ч			
57	11.3	Табан нүхэд. Г.Чимитов	1ч			
58	11.4.	Шагай наадан тухай	1ч			
59	11.5.	Онсодхолой хэшээл	1ч	Тестовэ даабаринууд		
60	11.6					
61	11.7					
	12	Литературна онтохонууд	7ч			
62	12.1	«Гэхэ бабанын түүхэ» Б.Абидуев	1ч			
63	12.2	«Гэхэ бабанын түүхэ» Б.Абидуев	1ч			
		«Гэхэ бабанын түүхэ» Б.Абидуев				
64	12.3	«Уран дархан» Ф. Цыренжапов	1ч			
65	12.4.	«Уран дархан» Ф. Цыренжапов	1ч			
66	12.5	Асуудал ба даабаринууд.				
	13	Дабталга	2ч			
67	13.1	Интегрированнэ шалгалтын хэшээл	1ч	Тестовэ даабаринууд		
68	13.2	Интегрированнэ шалгалтын хэшээл	1ч	Шалгалтын уншалга		